

Deklaracja w sprawie eliminacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji opartych na religii lub przekonaniach

Uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 25 listopada 1981 r.

Zgromadzenie Ogólne

Zważywszy, że jedną z podstawowych zasad Karty Narodów Zjednoczonych jest zasada godności i równości przynależnej wszystkim istotom ludzkim, oraz że wszystkie Państwa członkowskie zobowiązały się podejmować wspólne i oddzielne akcje we współdziałaniu z Organizacją na rzecz promocji i troski o powszechne poszanowanie i przestrzeganie praw człowieka i podstawowych wolności dla wszystkich, bez względu na rasę, płeć, język lub religię,

Zważywszy, Powszechna Deklaracja Praw Człowieka oraz Międzynarodowe Pakty Praw Człowieka ogłaszają zasady niedyskryminacji i równości wobec prawa, jak również prawo do wolności myśli, sumienia, religii i przekonań,

Zważywszy, że brak poszanowania oraz naruszanie praw człowieka i podstawowych wolności, w szczególności prawa do wolności myśli, sumienia, religii lub jakichkolwiek przekonań, prowadziły - bezpośrednio bądź pośrednio - do wojen i wielkich cierpień ludzkości, zwłaszcza tam, gdzie służyły one za środek obcej ingerencji w sprawy wewnętrzne innych państw i prowadziły do rozniecenia nienawiści pomiędzy ludami i narodami,

Zważywszy, że religia lub przekonania - dla każdego, kto je wyznaje - są jednym z zasadniczych elementów jego koncepcji życia, jak również, że wolność religii lub przekonań powinna być w pełni uszanowana i zagwarantowana,

Zważywszy, że jest istotnym popierać zrozumienie, tolerancję i szacunek w sprawach dotyczących wolności religii lub przekonań oraz zapewnić, by niedopuszczalnym było wykorzystywanie religii lub przekonań dla celów niezgodnych z Kartą Narodów Zjednoczonych, innymi stosownymi dokumentami Narodów Zjednoczonych oraz celami i zasadami niniejszej Deklaracji,

Przeświadczono o tym, iż wolność religii lub przekonań powinna również przyczyniać się do osiągnięcia celów pokoju światowego, sprawiedliwości społecznej oraz przyjaźni pomiędzy ludami, jak również do wyeliminowania ideologii lub praktyk kolonializmu i dyskryminacji rasowej,

Odnotowując z satysfakcją przyjęcie - pod egidą Narodów Zjednoczonych i ich agend wyspecjalizowanych, włączając w to wejście w życie niektórych - konwencji na rzecz wyeliminowania różnych form dyskryminacji,

Przejęte przejawami nietolerancji, jak też istnieniem dyskryminacji w sprawach religii lub przekonań, nadal doświadczanymi na niektórych obszarach świata,

Zdecydowane przyjąć wszelkie konieczne środki dla szybkiego wyeliminowania takiej nietolerancji we wszelkich jej formach i przejawach, jak również zapobiegać i zwalczać dyskryminację na podstawie religii lub przekonań,

Ogłasza niniejszą Deklarację w sprawie eliminacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji opartych na religii lub przekonaniach:

Artykuł 1

1. Każda osoba będzie miała prawo do wolności myśli, sumienia i religii. Prawo to będzie obejmowało wolność wyznawania religii bądź jakichkolwiek przekonań według własnego wyboru, jak również wolność manifestowania swojej religii lub przekonań - indywidualnie lub we wspólnocie z innymi, publicznie lub prywatnie - w modlitwie, obrzędach, praktykach i nauczaniu.

2. Nikt nie będzie podlegać przymusowi, który naruszałby jego wolność wyznawania religii lub przekonań według własnego wyboru.

3. Wolność manifestowania czyjejś religii lub przekonań może podlegać jedynie takim ograniczeniom, jakie są przewidziane prawem i konieczne w demokratycznym społeczeństwie dla ochrony bezpieczeństwa, porządku, zdrowia lub moralności publicznej, albo podstawowych praw i wolności innych osób.

Artykuł 2

1. Nikt nie będzie podlegać dyskryminacji ze strony jakiegokolwiek Państwa, instytucji, grupy osób albo osoby na podstawie religii lub innych przekonań.

2. Dla celów niniejszej Deklaracji, wyrażenie "nietolerancja i dyskryminacja oparta na religii lub przekonaniach" oznacza jakiegokolwiek rozróżnienie, wykluczenie, ograniczenie lub uprzywilejowanie oparte na religii lub przekonaniach, a mające za swój cel albo za swój skutek zniesienie lub podkopanie uznania, korzystania lub urzeczywistnienia praw człowieka i podstawowych wolności na zasadzie równości.

Artykuł 3

Dyskryminacja pomiędzy istotami ludzkimi na podstawie religii lub przekonań stanowi obrazę godności ludzkiej oraz zaparcie się zasad Karty Narodów Zjednoczonych, i winna być potępiona jako naruszenie praw człowieka i podstawowych wolności proklamowanych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, a szczególnie ogłoszonych w Międzynarodowych Paktach Praw Człowieka, a także jako przeszkoda dla przyjaznych i pokojowych stosunków między narodami.

Artykuł 4

1. Wszystkie Państwa podejmować będą skuteczne środki dla zapobiegania i eliminowania dyskryminacji na podstawie religii lub przekonań w uznaniu, urzeczywistnianiu i korzystaniu z praw człowieka i

podstawowych wolności we wszystkich dziedzinach życia obywatelskiego, gospodarczego, politycznego, społecznego i kulturalnego.

2. Wszystkie Państwa będą czynić wszelkie wysiłki na rzecz wydania bądź - tam, gdzie zachodzi taka potrzeba - uchylenia ustawodawstwa celem zakazania jakiegokolwiek tego rodzaju dyskryminacji, jak też na rzecz podjęcia wszelkich właściwych środków służących zwalczaniu w tej dziedzinie nietolerancji na podstawie religii bądź innych przekonań.

Artykuł 5

1. Rodzice albo - w odpowiednim przypadku - opiekunowie prawni dziecka mają prawo organizować życie w obrębie rodziny zgodnie z ich religią lub przekonaniami, jak również mając na względzie edukację moralną, w której - zgodnie z ich przeświadczeniem - dziecko powinno wzrastać.

2. Każde dziecko będzie korzystało z prawa dysponowania dostępem do edukacji w dziedzinie religii lub przekonań zgodnie z życzeniem jego rodziców albo - w odpowiednim przypadku opiekunów prawnych, i nie może być zmuszane do pobierania nauki o religii lub przekonaniach wbrew woli jego rodziców lub opiekunów prawnych, przy czym wiodącą zasadą będzie najwyższy interes dziecka.

3. Każde dziecko będzie chronione przed jakąkolwiek formą dyskryminacji na podstawie religii lub przekonań. Winno ono wzrastać w duchu zrozumienia, tolerancji, przyjaźni między ludami, pokoju i powszechnego braterstwa, poszanowania dla wolności religii lub przekonań innych osób, jak również w pełnej świadomości tego, iż jego energia i talenty winny być postawione na służbę jego bliźnim.

4. W przypadku dziecka, które nie pozostaje pod opieką ani swoich rodziców, ani opiekunów prawnych, należytej uwagi należy udzielać wyrażonym przez nich życzeniom bądź jakimkolwiek innemu dowodowi ich życzeń w dziedzinie religii lub przekonań, przy czym najwyższy interes dziecka będzie zasadą wiodącą.

5. Praktykowanie religii lub przekonań, w którym dziecko wzrasta, nie może być szkodliwe dla jego zdrowia fizycznego bądź umysłowego, albo dla jego pełnego rozwoju, biorąc pod uwagę artykuł 1 ustęp 3 niniejszej Deklaracji.

Artykuł 6

Zgodnie z artykułem 1 niniejszej Deklaracji i stosownie do postanowień Artykułu 1 ustęp 3, prawo do wolności myśli, sumienia, religii lub przekonań będzie obejmowało, między innymi, następujące wolności:

- a) Modlitwy i zgromadzania się dla potrzeb religii lub przekonań, jak też ustanawiania i utrzymywania placówek temu celowi służących;
- b) Ustanawiania i utrzymywania stosownych instytucji charytatywnych lub humanitarnych;
- c) Produkowania, nabywania i wykorzystywania, w stosownym zakresie, koniecznych artykułów i materiałów związanych z rytuałem albo obyczajami danej religii lub przekonań;

- d) Pisania, wydawania i rozpowszechniania odpowiednich publikacji w tych dziedzinach;
- e) Nauczania religii lub przekonań w odpowiednich dla tego celu placówkach;
- f) Ubiegania się o i uzyskiwania dobrowolnych wkładów finansowych bądź innych od jednostek i instytucji;
- g) Szkolenia, wskazywania, doboru lub wyznaczania drogą sukcesji odpowiednich przewodników, stosownie do wymagań i standardów jakiegokolwiek religii lub przekonań;
- h) Przestrzegania dni odpoczynku oraz obchodzenia świąt i ceremonii zgodnie z przepisami czyjejs religii lub przekonań;
- i) Ustanawiania i utrzymywania kontaktów z jednostkami i wspólnotami w dziedzinie religii lub przekonań na poziomie krajowym i międzynarodowym.

Artykuł 7

Prawa i wolności ustalone w niniejszej Deklaracji będą przyznawane w ustawodawstwie krajowym w taki sposób, by każda osoba dysponowała możliwością korzystania w praktyce z takich praw i wolności.

Artykuł 8

Nic w niniejszej Deklaracji nie będzie rozumiane jako ograniczenie bądź odstępstwo od jakiegokolwiek prawa określonego w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i w Międzynarodowych Paktach Praw Człowieka.